

Fondo strategija

Fondas „Artea pensija 1961-1967“ yra gimimo metų ribas atitinkančios pensijų kaupimo dalyvių tikslinės grupės fondas, kurio investicijų portfelis formuojamas ir valdomas derinant rizikingų bei mažiau rizikingų turto klasių santykį, atsižvelgiant į likusią šio fondo dalyvių dalyvavimo pensijų kaupime trukmę. Fondo valdymo įmonė fondo turtą investuoja pagal iš anksto parinktą laike kintančią investavimo strategiją. Fondo investavimo strategija kinta pagal dalyvių, kuriems skirtas šis fondas, amžių. Tuo metu, kai šie dalyviai yra jaunesni, fondas daugiau investuoja į rizikingas turto klases, o fondo dalyvių amžiui artėjant link pensinio amžiaus ir siekiant apsaugoti sukauptą sumą, mažiau rizikingų turto klasių dalis didėja.

Komentaras

Pirmas šių metų ketvirtis buvo permainingas. Sausį ir vasarį akcijų indeksai mušė naujus visų laikų rekordus, o tam pagrindą paklojo geri 2025 metų ketvirto bendrovių veiklos rezultatai. Tačiau karas Irane radikaliai pakeitė situaciją rinkose. Susumuojant, per pirmąjį šių metų ketvirtį išsivysčiusių šalių akcijų indeksas „MSCI World“, skaičiuojant eurais, sumažėjo 1,9 proc., o besivystančių šalių indeksas „MSCI Emerging Markets“ paaugo 1,5 procento.

Iki karo pradžios Dirbtinio intelekto tema buvo tarp karščiausių. Metų pradžia IT sektoriaus bendrovėms buvo sunki investuotojams vertinant riziką, kad dirbtinio intelekto galimybės gali kelti grėsmę programinės įrangos, kaip paslaugos („SaaS“), modeliui. Atitinkamai, reikšmingai smuko programinės įrangos bendrovių akcijos. Investuotojai taip pat susirūpino ar planuojamos milžiniškos technologijų bendrovių investicijos, susijusios su dirbtinio intelekto pajėgumų vystymu, duos reikiamą grąžą. Tačiau vėliau pasirodžius ketvirčio ataskaitoms situacija apsivertė į kainų augimo pusę. Iki Irano karo pradžios tarp besivystančių šalių labiausiai brango Korėjos ir Taivano akcijos – šių šalių biržų indeksai pademonstravo dviženklį augimą, o labiausiai brango atminties lustų, naudojamų dirbtinio intelekto duomenų centrums, gamintojų, tokių kaip „Samsung“, akcijos. Obligacijų rinkai metų pradžia taip pat buvo palanki. Mažėjanti infliacija (JAV 2,4 proc., o Eurozonoje 1,9 proc.) lėmė susitraukusius obligacijų pajamingumus ir aukštesnes jų kainas per sausį ir vasarį. Prasidėjus karui Irane, naftos kaina šoktelėjo kone dvigubai, vienu metu siekė 119 JAV dolerių už barelį. Atitinkamai, energetikos sektoriaus bendrovių akcijos šovė aukštyn, pasaulio energetikos sektoriaus akcijų indeksas nuo metų pradžios iš viso padidėjo net 39 procentais. Staigus naftos kainų šuolis bei atsinaujinusios baimės dėl aukštos infliacijos turėjo neigiamą įtaką ir vyriausybių, ir įmonių obligacijoms. Rinka taip pat pradėjo prognozuoti, jog Europos Centrinis Bankas šiais metais palūkanų normas kels daugiau nei vieną kartą. 6 mėn. EURIBOR vertė pakilo nuo 2,1 proc. metų pradžioje iki 2,5 proc. ketvirčio pabaigoje.

Išaugusio neužtikrintumo metu emitentai pristabdė savo skolinimosi planus, tad pirminė rinka nebuvo aktyvi. Fondas dalyvavo vienos naujos emisijos platinime – Šiaurės Makedonijos vyriausybės 4 metų obligacijas įsigijo už 4,12 proc. pajamingumą. Bendras obligacijų portfelio pajamingumas šiuo metu siekia 4,6 proc. ir viršija lyginamojo indekso pajamingumą, kuris yra 4,1 proc.

Grafikas nuo fondo įkūrimo	Fondo grąža įvairiais periodais																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Fondo grąža</th> <th>Lyginamasis indeksas*</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 mėnesis</td> <td>-3,17%</td> <td>-2,66%</td> </tr> <tr> <td>3 mėn.</td> <td>-1,11%</td> <td>-0,75%</td> </tr> <tr> <td>6 mėn.</td> <td>0,63%</td> <td>0,88%</td> </tr> <tr> <td>Nuo metų pradžios</td> <td>-1,11%</td> <td>-0,75%</td> </tr> <tr> <td>Nuo įkūrimo</td> <td>49,31%</td> <td>43,13%</td> </tr> </tbody> </table>		Fondo grąža	Lyginamasis indeksas*	1 mėnesis	-3,17%	-2,66%	3 mėn.	-1,11%	-0,75%	6 mėn.	0,63%	0,88%	Nuo metų pradžios	-1,11%	-0,75%	Nuo įkūrimo	49,31%	43,13%
	Fondo grąža	Lyginamasis indeksas*																	
1 mėnesis	-3,17%	-2,66%																	
3 mėn.	-1,11%	-0,75%																	
6 mėn.	0,63%	0,88%																	
Nuo metų pradžios	-1,11%	-0,75%																	
Nuo įkūrimo	49,31%	43,13%																	
Paskirstymas pagal turto rūšis	Geografinis paskirstymas**																		
<p>Aktyvų klasės</p> <ul style="list-style-type: none"> Obligacijos Akcijos Privataus kapitalo ir skolos fondai Pinigų rinkos priemonės Nekilnojamojo turto fondai 	<ul style="list-style-type: none"> Vakarų Europa Vidurio ir Rytų Europa (be Baltijos regiono) Baltijos šalys Šiaurės Amerika Pietų ir Centrinė Amerika Azija ir Okeanija Afrika / Viduriniai rytai 																		
Fondo informacija	Kontaktai																		
<table border="1"> <tbody> <tr> <td>Grynųjų aktyvų vertė</td> <td>139 859 287</td> </tr> <tr> <td>Fondo vieneto vertė</td> <td>1.4931</td> </tr> <tr> <td>Dalyvių skaičius</td> <td>14 680</td> </tr> <tr> <td>Valdymo mokestis</td> <td>0,50%</td> </tr> <tr> <td>Įmokos mokestis</td> <td>0,00%</td> </tr> </tbody> </table>	Grynųjų aktyvų vertė	139 859 287	Fondo vieneto vertė	1.4931	Dalyvių skaičius	14 680	Valdymo mokestis	0,50%	Įmokos mokestis	0,00%	<p>UAB „Artea Asset Management“, Gynėjų g. 14, Vilnius; +370 610 44447 info@artea.lt www.artea.lt</p>								
Grynųjų aktyvų vertė	139 859 287																		
Fondo vieneto vertė	1.4931																		
Dalyvių skaičius	14 680																		
Valdymo mokestis	0,50%																		
Įmokos mokestis	0,00%																		

Lyginamasis indeksas*

*„Artea pensija 1961-1967“ fondo lyginamasis indeksas (sudėtinis lyginamasis indeksas, taikomas nuo 2023-11-30): 27,06% MSCI World IMI Net Total Return USD Index (M1WOIM Index) (perskaičiuotas į EUR + 3,82% MSCI Emerging Markets ex China Net Total Return USD Index (M1CXBRV Index) (perskaičiuotas į EUR) + 3,00% European Central Bank ESTR OIS Index (OISESTR Index) + 15,37% Bloomberg Barclays Series-E Euro Govt 5-7 Yr Bond Index (BERPG3 Index) + 15,37% Bloomberg Barclays EuroAgg Corporate 5-7 Year TR Index Value (LEC5TREU Index) + 15,37% Bloomberg Pan Euro EM: Europe Total Return Index Unhedged EUR (I04339EU Index) + 10,00% Bloomberg Pan-European High Yield (Euro) TR (I02501EU Index) + 10,00% Bloomberg EM USD Aggregate: Sovereign Total Return Index Hedged EUR (H12875EU Index).

Lyginamasis indeksas kinta laike, atsižvelgiant į vidutinį dalyvio amžių. Rizikingų turto klasių bendra dalis mažėja 5,12% / n kiekvieną darbo dieną (n-darbo dienų skaičius einamaisiais metais). „Artea pensija 1961-1967“ fondo lyginamojo indekso rizikingų turto klasių (t.y. akcijų) dalis mažinama nuo 2019 metų pradžios iki pastovios dalies 2028 metais. Tuo pat metu yra didinama mažiau rizikingų turto klasių dalis (t.y. pinigų rinkos priemonių ir obligacijų).

Obligacijų rizikingumas mažinamas 2024 metų pradžioje, pasirenkant mažesnės trukmės euro zonos vyriausybės ir investicinio reitingo įmonių lyginamuosius indeksus.

Geografinis paskirstymas**

** Geografinis pasiskirstymas nurodomas atsižvelgiant į investicijų ekonominės logikos šalis, taip pat kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) ir biržoje prekiaujamų fondų (ETF) investicijų sudedamąsias dalis, vadovaujantis jų ataskaitomis. Jei šiose ataskaitose KIS arba ETF investicijų sudedamosios dalys nenurodomos, vadovaujama KIS arba ETF registracijos šalimi.

Svarbu žinoti

Dalyvaujantiems II pakopos pensijų kaupime, valstybinio socialinio draudimo senatvės pensija už laikotarpį iki 2018 m. gruodžio 31 d. yra proporcingai mažinama įstatymų numatyta tvarka, išskyrus atvejį, kuomet dalyvaujantys pensijų kaupime iki 2018 m. gruodžio 31 d., nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. birželio 30 d. pasinaudojo teise nutraukti pensijų kaupimą – tuomet valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijos mažinimas jiems nebus taikomas. Dėl papildomos valstybės įmokos senatvės pensijos dydis nėra mažinamas. Sudaryta II pakopos pensijų kaupimo sutartis negalės būti nutraukta, išskyrus pirmą kartą sudarytą II pakopos pensijų kaupimo sutartį, kurią dalyvis turi teisę vienašališkai nutraukti per 30 kalendorinių dienų nuo sutarties sudarymo, apie tai raštu pranešęs pensijų kaupimo bendrovei. Asmenys, dalyviais tapę iki 2018 m. gruodžio 31 d., nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. birželio 30 d. turėjo teisę nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime arba stabdyti pensijų įmokų pervedimą į pensijų fondą.

Kaupiant pensijų fonduose yra prisiimama investavimo rizika. Pensijų kaupimo bendrovė negarantuoja pensijų fondų pelningumo. Pensijų fondo vieneto vertė gali ir kilti, ir kristi. Jūs galite atgauti mažiau nei investavote. Pensijų fondo praeities investicijų valdymo rezultatai negarantuoja tokių pačių rezultatų ir pelningumo ateityje. Praėjusio laikotarpio rezultatai nėra patikimas būsimų rezultatų rodiklis.

Rekomenduojame atsakingai ir kruopščiai pasirinkti pensijų fondą, atkreipti dėmesį į su investicijomis susijusias patiriamas rizikas, taikomus atskaitymus bei atidžiai perskaityti pensijų fondo taisykles, kurios yra neatsiejama pensijų kaupimo sutarties dalis.

Priklausomai nuo sukauptos sumos antros pakopos pensijų fonde, ją bus galima atsiimti vienkartinė arba periodinėmis išmokomis (kai sukaupta iki 16 785 eurų) arba įsigyti pensijų anuitetą (kai sukaupta nuo 16 785 iki 83 926 eurų), kuris galės būti trijų rūšių – standartinis, paveldimas standartinis arba atidėtasis. Pasirinkus standartinį anuitetą, visa sukaupta suma skiriama anuitetui įsigyti ir anuiteto išmokos pradėdamos mokėti iškart bei mokamos visą likusį gyvenimą. Pasirinkus paveldimą standartinį anuitetą, anuiteto išmokos taip pat mokamos visą likusį gyvenimą, o kartu garantuojamos išmokos iki dalyviui sukaks 85 metai – tai reiškia, jog jeigu dalyvis šio amžiaus nesulauktų, iki 85 metų neišmokėta suma yra paveldima. Abiem atvejais visa pensijų fonde sukaupta suma skiriama anuitetui įsigyti ir anuiteto išmokas moka „Sodra“. Pasirinkus atidėtąjį anuitetą, iki 85 metų pensijų kaupimo bendrovė moka periodines išmokas (tam skiriama turto dalis, atskaičius lėšas atidėtajam anuitetui įsigyti) ir šios lėšos bus paveldimos, o nuo 85 metų likusį gyvenimą anuiteto išmokas moka „Sodra“. Jeigu sukaupta daugiau nei 83 926 eurų, turto dalis, viršijanti šią sumą, gali būti išmokama vienkartinė pensijų išmoka, o likusi dalis mokama pagal įsigytą anuiteto tipą. Daugiau apie pensijų anuitetą galite sužinoti čia (<https://www.lb.lt/lt/pensiju-ismokos>).

Visa išdėstyta informacija yra reklaminio pobūdžio, kuri negali būti interpretuojama kaip rekomendacija, pasiūlymas ar kvietimas kaupti lėšas „Artea Asset Management“ valdomuose pensijų fonduose. Pateikiama informacija negali būti jokio vėliau sudaryto sandorio pagrindas. Nors šios reklaminio pobūdžio informacijos turinys yra pagrįstas šaltiniais, kurie yra laikomi patikimais, „Artea Asset Management“ nėra atsakinga už šios informacijos netikslumus, pasikeitimus, taip pat ir nuostolius, kurių gali atsirasti, kai investicijos grindžiamos šia informacija.